

Английските заемки в българския език

Ивелина Бобчева

A Training Model of a Microprogramming Unit for Operation Control:

The English language today has become a major language for international communication with a very strong influence on the languages of the countries. Factors, enhancing the process of borrowing and the spheres of radical changes are given here.

Key words: *tendency, inflow, untranslatable, adaptable*

ВЪВЕДЕНИЕ

Главният фактор, който оказва влияние върху езика и живота ни, е процесът на глобализация. Интензивните межкултурни контакти и комуникации, бързото развитие на медиите- телевизия, Интернет и преса- скъсява разстоянието между различните нации и култури. Нарастващият процент на мобилността у хората установява близки контакти и връзки между тях. Основните сфери на живота- политика, култура, икономика и бизнес, наука и технология, са в постоянен прогрес и промените в тези сфери оказват влияние върху езика. С всички тези връзки, динамично променящи се и развиващи се (по целия свят), лингвистичният контакт е неизбежен.

ИЗЛОЖЕНИЕ

„Малките“ езици са тези, които претърпяват въздействието на „големите“. Българският език е малък в сравнение с китайски, немски, френски и други. Въпреки че от гледна точка на лингвистиката не съществуват големи и малки езици, ще направим уточнението, че българският език е малък според броя на говорещите го. Тази класификация не е много точна и се счита по-скоро за старомодна. Може би трябва да уточним, че влиянието на тези езици върху другите е това, което ги прави „големи и малки“. По тази причина е по-правилно да кажем, че поради политически, икономически и социални фактори един език е повече или по-малко въздействащ от други. Така, че ще използваме термините „голям“ и „малък“ за по-голяма краткост, но имайки предвид съответно „езици, въздействащи в по-голяма степен на останалите“ и „езици, оказващи по-малко влияние върху останалите“.

Поглеждайки назад в историческото минало на България, ще видим, че в различните периоди от развитието си българският език е повлиян от много езици- турски, италиански, френски, немски, руски, английски. Така че речникът в българския език се е обогатил и в него има думи от различен произход. Някои от думите са навлезли трайно в българския език и единствено чрез изучаване на тяхната етимология можем да открием чуждия им произход.

През социализма и под руско влияние много руски думи са навлезли в българския език. Лексикалната съвместимост на двата езика улеснява тяхното директно приложение и употреба. Например: петилетка, бригадир, отличник, самодейност, съботник, политбюро и други.

Около 1900 г. влиянието на руски върху български намалява и като резултат, речникът свързан с този период, не се използва повече. Съществуват две важни причини за това:

1. Много референти не съществуват повече
2. Българите избягват употребата на думи, които напомнят за комунистическата ера

След 1900 г. езикът ни е напълно „американизиран“. Думи като office, business, fashion, weekend, etc. са станали част от ежедневието ни и са използвани вече свободно дори и от по-възрастните, които никога не са изучавали и не говорят

английски. Статиите в научната сфера и във вестниците изобилстват от англицизми, което е приемливо до известна степен, защото много английски думи обозначават предмети и идеи, които не съществуват в българския език, следователно няма български думи за тях. Например: computer, Internet, integration, privatization и други се смятат вече за интернационализми. Политици, икономисти, изследователи и информатици използват много англицизмите, защото те обозначават специфични термини в тяхната професионална сфера. Но използването на английски думи безразборно понякога причинява объркване и има комичен ефект. Едва ли някой ще изглежда по-умен ако каже *алиенация* вместо *отчуждаване*. Съществуват много комични примери, написани на латиница. Например: Lovim brimki; Tuka ima бкембе 4огба; Всичко това повдига въпроса дали и до каква степен използваме чуждите думи правилно и уместно.

Причините за заемане на чужди думи могат да бъдат различни. Една от тях е необходимостта да изразим нови идеи и понятия, отразявайки постоянните промени в различните сфери, и особено в науката и технологиите.

Друга очевидна причина е постигането на престиж. Умелото използване на англицизмите показва осведоменост, владееене на чужд език до известна степен и изискан начин на говорене.

Мотивацията може да бъде и чисто лингвистична- за прецизност на изразяването или емоционална- за създаване на специфичен емоционален ефект.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Заемките се възприемат в чуждия език в тяхната оригинална форма. В момента, в който те навлязат в даден език, се превръщат в обект на асимилация чрез фонетичната, морфологичната и семантична система на езика-рецептор. Заемките не бива да се считат за отрицателно явление в българския език. Всеки език следва своите собствени правила и представлява една отворена система.

ЛИТЕРАТУРА

- [1] Outlines of English Lexicology, Jana Molhova, Naouka I Izkoustvo, Sofia, 1976
- [2] [http\Google.net](http://Google.net)

За контакти

Ас. Ивелина Бобчева, Русенски университет "Ангел Кънчев", Филиал Силистра, Катедра по филологически науки, e-mail: ivelina.zhechkova@abv.bg, тел. 086 / 821 521, вѣтр. 132

Докладът е рецензиран